

Oogst met arenstripper als maatregel voor goed hamsterbeheer

p.75

17 september 2019

Martine Peumans

vzw PIBO-campus

Situering

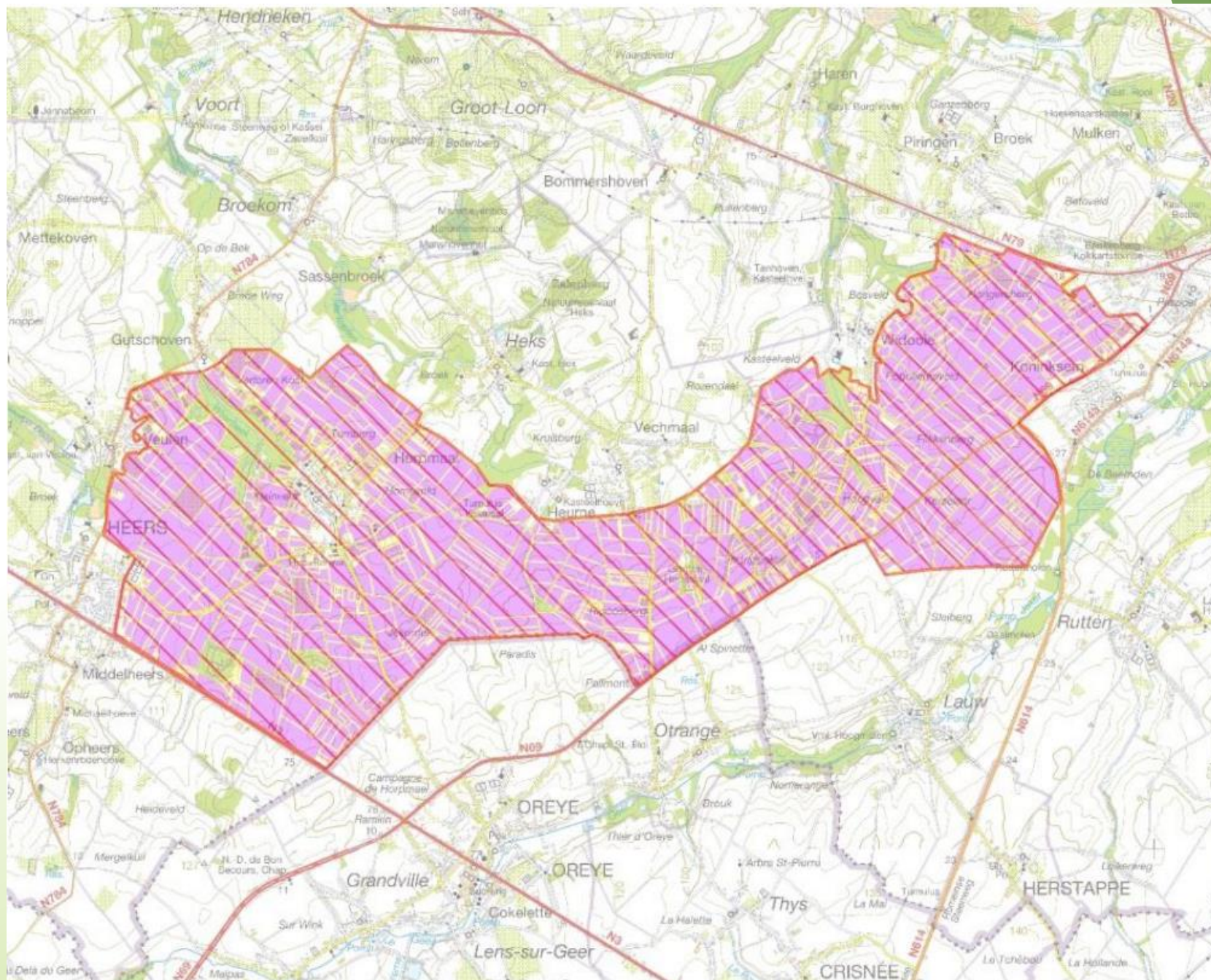
- ▶ Omgeving Widooie: aanwezigheid korenwolf (laatste plaats in België)
 - SBP Vlaanderen 2015-2020, project RLH: Haspengouw, een huis voor de hamster
- ▶ Korenwolf = met uitsterven bedreigde hamster die in natuur leeft
- ▶ Belangrijk voor overleving:
 - bovengrondse beschutting (tegen roofdieren want hamsters zijn prooi)

Situering

- ▶ Habitat: akkers, vooral graan en luzerne (löss-/leembodem)
- ▶ Alleseter met voorkeur plantaardig voedsel
- ▶ Solitair en eigen burcht graven
- ▶ Burcht
 - Volledig onder de grond
 - Aan oppervlakte: gaten van 7 cm
 - Holtes waarin hamsters leven: > 50 cm onder de grond → ploegen is niet nadelig

Half
april

- Ontwaken uit winterslaap

Begin
mei

- Eerste paringen

Half-
eind mei

- Hamster wordt actiever en verlaat de burcht

Begin
juni

- Eerste jongen worden geboren

1ste heft
juli

- Eerste jongen worden zelfstandig

Juli

- Helft vrouwtjes verlaat burcht en gaat op zoek naar geschiktere plek voor burcht

Midden
juli

- 2de nest jongen

Eind
augustus

- Evt. 3de nest jongen

midden
oktober

- Laatste jongen zelfstandig

November

- Laatste hamsters in winterslaap

**Oogst gerst
en tarwe**

Knelpunten

- ▶ Klein leefgebied: hamstervrouwtje verplaatst zich < 100m
- ▶ Graanveld zorgt voor beschutting → na oogst gevaar voor predatie

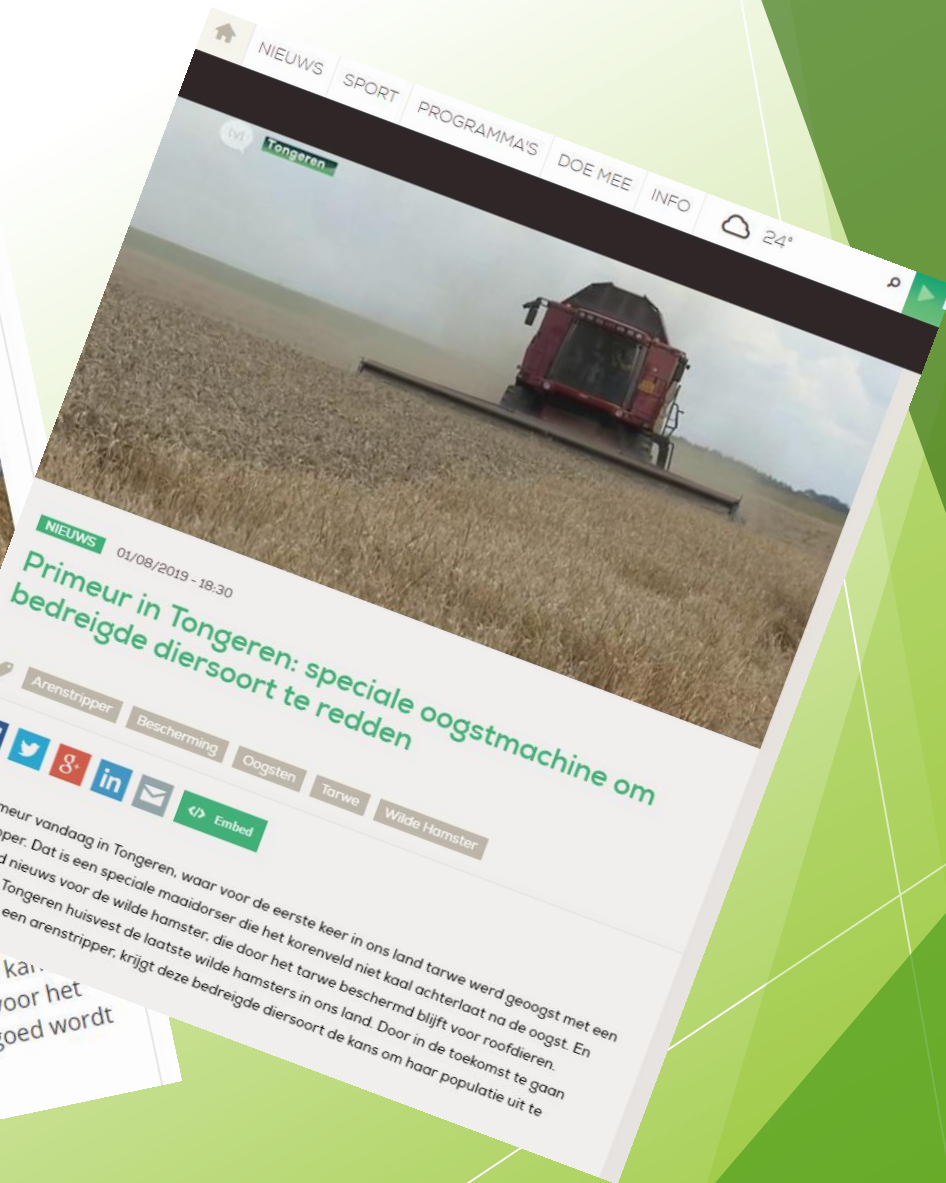
- Oplossing: voldoende dekking van half april tot herfst
- ▶ Mozaïekstructuur: akkers met van voorjaar tot herfst dicht gewas
- ▶ Speciale beheerovereenkomsten (VLM) voor hamsters
 - Aanleg en onderhoud luzernestroken (€1.871/ha/jaar)
 - Hamstervriendelijke nateelt (€130/ha/jaar)
 - Japanse haver met witte klaver/voederwikke/zonnebloemen (snel groeiend)
 - (BO akkervogels: niet geschikt o.w.v. te lage densiteit)
 - **Andere maatregelen die zorgen voor beschutting bvb. arenstripper**
- experimentele BO (duurtijd 1 jaar)

Arenstripper als maatregel

02.08.2019 Arenstripper schiet in Widoöie de korenwolf te hulp

De streek rond Widoöie, het glooiende Haspengouwse landschap tussen Tongeren en Heerlen, is de laatste plek in ons land waar de wilde hamster met zekerheid voorkomt. Korenwolven worden wel genoemd, maar dat schrikt roofvogels en vossen niet bepaald af. Om te vermijden dat populatie hamsters een prooi wordt op kale graanakkers werd een speciale machine ontwikkeld. Vier akkerbouwers laten hun tarwe dorsen met een arenstripper. Loonbedrijf van Maastricht kocht het voor onze contreien uniek voorzetstuk met de steun van de Nederlandse Limburg. De aar wordt leeg geplukt zonder het stro te maaïen. Nog tot het eind van de maand kan hamster veilig haar jongen grootbrengen op de graanakkers. En de boer? Die wordt vergoed voor het stroverlies en kan het graan oogsten. Zo voelt hij zich meer landbouwer dan wanneer hij vergoed wordt om een perceel uit productie te nemen.

Arenstripper als maatregel

- ▶ Korrels worden uit aar gehaald
 - Roterende vingers
 - Vingers tikken aar aan → korrels komen los
 - Omwenteling vingerrol
 - Zuigkracht: korrels in combine
 - Opwaartse slingerkracht → korrels in maaibord
- ▶ Stro blijf staan
- ▶ Graanverlies: iets groter dan reguliere dorser

Arenstripper als maatregel

Arenstripper

vs.

Klassiek dorsen

Arenstripper als maatregel

► Landbouw

► Argumenten voor:

- Perceel wordt niet uit productie genomen (wel nog korrelopbrengst, enkel geen stro)
- Vergoeding voor stroverlies
- Erosiebestrijdend + verhoging C-gehalte
- *Biotelers: onkruidvrij oogsten*

Arenstripper als maatregel

► Landbouw

► Argumenten tegen:

- Geen stro-opbrengst + hoe nadien onderwerken?
 - Uitrijregeling MAP6: Meststoffen Type 2 (vloeibare dierlijke mest en andere organische meststoffen) op **akkerland** aan 36 kg Nwz/ha toegelaten in augustus mits
 - Onderwerken mest
 - Inzaai groenbedekker vóór 15/9 na niet-nitraatgevoelige hoofdteelt
- Tegemoetkoming: perceel wordt op 26/8 vrijgegeven: alsnog stro maaien/afvoeren en mest rijden

► Natuur: bijkomende argumenten voor:

- Algemene akkerbiodiversiteit (akkervogels, akkerkruiden, insecten, ...)

→ Win-win voor natuur en landbouw

Bedankt voor uw aandacht!

